Πατερικές διδαχές περί πραότητος

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 8 Ιουνίου, 2014

Ὁ ἅγιος Νεκτάριος σχετικά μέ τήν **ἀρετή τῆς πραότητος** στο **Γνῶθι σαυτόν**, λέγει: «*Ἡ πραότητα*
εἶναι ἠρεμία ψυχῆς, πού ἀγαπά- ει τόν Θεό καί τόν πλησίον της. Ἡ πραότητα εἶναι ἀρετή ἀγαπητή στον Θεό, πού εὐχαριστεῖ ὅσους βλέπουν τήν εἰκόνα της. Ἡ ἡμερότητα
τοῦ χαρακτῆρος της ξεχύνεται σάν ὀμορφιά, πού διανθίζει μέ χάρη ὅλο το ἦθος του καί φέρνει εὐχαρίστηση σέ ὅσους τήν βλέπουν. Ἡ πραότητα εἶναι πλοῦτος ἀνεκτίμητος,
εἶναι θεϊκό ὄνομα, εἶναι οὐράνιο χάρισμα, εἶναι σκάλα, πού ἀνεβάζει τόν ἄνθρωπο στόν οὐρανό. Ἡ πραότητα κάνει τόν ἄνθρωπο εἰκόνα τοῦ πράου Ἰησοῦ, πού θερμαίνει τήν καρδιά του. Ἡ πραότητα ἀκολουθεῖται ἀπό τήν ταπεινοφροσύνη, τήν ἀνεξικακία καί τήν ὑπομονή. Ὁ πρᾶος εἶναι εὐμενής καί εὐγενικός προς ὅλους, καί σέ ὅσους ἁμαρτάνουν
μέ ἐπιείκεια φέρεται. Δέν μαλώνει, δέν βλαστημάει, δέν βρίζει, ἀλλά μέ ἀγάπη διορθώνει ὅσους φταῖνε»1.

Ὁ Μέγας Βασίλειος στίς **Ἀσκητικές διατάξεις**, ἀναφέρει: «*Ἡ ἀγανάκτηση τόν κατάλληλο χρόνο ἁρμόζει*
καί σέ αὐτούς, πού ἔχουν περί πολλοῦ τήν πραότητα. Γιατί κι ὁ Μωυσῆς, πού μαρτυρήθηκε ὡς ὁ πραότερος ἀπό ὅλους τούς ἀνθρώπους, ὅταν τό ἀπαίτησε ὁ καιρός, ἀγανάκτησε κι ἔφτασε σέ τέτοιο σημεῖο ταραχῆς, ὥστε νά ἐκδηλώσει τήν ἀγανάκτηση
μέσῳ τοῦ φόβου τῶν ὁμοφύλων, ἀφ᾽ ἑνός μέν ὅταν κατασκεύαζαν τόν μόσχο, ἀφ᾽ ἑτέρου
δέ ὅταν μιάνθησαν μέσῳ τοῦ Βεελφεγώρ. Ὥστε εἶναι δυνατόν καί ὁ πρᾶος ἀκόμη νά ἀγανακτεῖ,
ὅπως ὁρίζει ἡ λογική, καί νά μή καταστρέφει τήν ἀρετή τῆς πραότητος. Το νά μένει δέ κάποιος ἀσυγκίνητος ἤ νά μή ἀγανακτεῖ, ὅπως ἐπιβάλλεται, δέν σημαίνει πραότητα, ἀλλά ἀργία τῆς φύσεως»2.

Ὁ Γέροντας Παΐσιος ἑρμηνεύοντας “ὁ καρπός τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά”, ἔλεγε: «*Ἄν*

θέλω νά μή στενοχωρηθῶ, γιά νά εἶμαι χαρούμενος, νά μή χαλάσω τήν ἡσυχία μου, γιά νά εἶμαι πρᾶος, τότε εἶμαι ἀδιάφρος! Ἄλλο πραότητα πνευματική καί ἄλλο πραότητα ἀπό ἀδιαφορία. Λένε μερικοί "Πρέπει νά εἶμαι χαρούμενος, γιατί εἶμαι Χριστιανός.
Νά εἶμαι ἤρεμος, γιατί εἶμαι Χριστιανός". Αὐτοί δέν εἶναι Χριστιανοί. Τό καταλάβατε; Αὐτό εἶναι ἀδιαφορία, εἶναι κοσμική χαρά. Ὅποιος ἔχει αὐτά τά κοσμικά στοιχεῖα, δέν εἶναι πνευματικός ἄνθρωπος. Ὁ πνευματικός ἄνθρωπος εἶναι ὅλος
ἕνας πόνος. Πονάει δηλαδή γιά καταστάσεις, γιά ἀνθρώπους, ἀλλά ἀνταμείβεται γι' αὐτόν τόν πόνο μέ θεία παρηγοριά. Νιώθει πόνο, ἀλλά νιώθει μέσα του θεία παρηγοριά,
γιατί κάνει ρίψεις μέ εὐλογίες ὁ Θεός ἀπό τόν Παράδεισο στήν ψυχή καί ἀγάλλεται ὁ ἄνθρωπος ἀπό τήν θεϊκή ἀγάπη. Αὐτή εἶναι ἡ χαρά, ἡ πνευματική χαρά, πού δέν ἐκφράζεται
καί πλημμυρίζει την καρδιά»3.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης ἑρμηνεύοντας τούς **Μακαρισμούς**, σημείωνε:
«*Πραότητα εἶναι μία εἰρηνική διάθεση τῆς ψυχῆς, πού πιστεύει σταθερά κι ἀγαπᾶ τόν Ἰησοῦ Χριστό, πού ὑπομένει κάθε κακό, πού τῆς προξενοῦν οἱ ἄνθρωποι ἤ ἡ δολιότητα τοῦ διαβόλου. Ὁ πρᾶος ἄνθρωπος δέν ἐρεθίζεται καί δέν ἐκνευρίζεται ἀπό τίς ἀντιθέσεις καί τά ἐμπόδια, συγχωρεῖ εὔκολα τίς προσβολές τῶν ἀνθρώπων κι εὔχεται*
τό καλό γιά τούς ἐχθρούς του, ἐπειδή σέβεται την ἀνθρώπινη καί τήν χριστιανική ἀξία
τους. Ὁ πρᾶος ἄνθρωπος δεν ἀνταποδίδει ποτέ κακό στό κακό ἤ πονηρό στό πονηρό. Δέν ἐκνευρίζεται, δέν ὑψώνει τήν φωνή του ἀγριεμένος, ὅταν τόν βλάπτουν ἤ τον προσβάλλουν
οἱ ἄλλοι. Ὁ Θεός, ὁ κοινός μας Πατέρας, στόν Ὁποῖο ἁμαρτάνουμε ξανά καί ξανά, μᾶς
συμπεριφέρεται πάντα μέ πραότη- τα. Δέν μᾶς καταστρέφει. Μᾶς ἀνέχεται καί μᾶς εὐεργετεῖ
ἀκατάπαυστα. Ὀφείλουμε καί ἐμεῖς νά γίνουμε πρᾶοι, ἐπιεικεῖς καί μακρόθυμοι πρός τούς ἀδελφούς μας»4.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς λέγει γιά τό **πῶς θά πρέπει νά συμπεριφερόμαστε στούς ἀνθρώπους:** «*Σέ κακολόγησε; Σύ παίνεψέ τον. Σέ ὕβρισε; ἐγκωμίασέ*
τον. Σκέφθηκε κακό ἐναντίον σου; Εὐργέτησέ τον, ἄμειβέ τον μέ τά ἀντίθετα, ἐάν φυσικά φροντίζεις ὁπωσδήποτε γιά τήν σωτηρία ἐκείνου, καί νά μή θέλεις νά ἱκανοποιήσεις
τό πάθος σου παίρνοντας ἐκδίκηση. Καί ὅμως, λέγει, πολλές φορές, πού ἀπόλαυσε

μακροθυμία, ἔγινε χειρότερος. Αὐτό δέν ὀφείλετε σέ σένα, ἀλλά σέ αὐτόν. Θέλεις νά μάθεις ἐκεῖνα, πού ἔπαθε ὁ Θεός; Τά θυσιαστήριά του κατέσκαψαν, τούς Προφῆτες του φόνευσαν, και ὅλα τά ὑπέφερε. Δέν μποροῦσε νά ρίξει κεραυνό ἀπό τόν οὐρανό; Ἀλλά ὅταν ἔστειλε τούς Προφῆτες καί φόνευσαν αὐτούς, τότε ἔστειλε τόν Υἱό του· ὅταν ἀσέβησαν περισσότερο, τότε τούς εὐεργέτησε περισσότερο»5.

---

1. Νεκταρίου Κεφαλᾶ Ἅπαντα τόμ. Ε΄ σελ. 381.

2. Βασίλειο Ἀποθησαύρισμα Ἐκδ. Φωτοδότες σελ. 596.

3. Γέροντος Παϊσίου Λό- γοι Β΄ σελ. 46.

4. Ἅγ. Ἰωάννου Κρονστάνδης Οἱ Μακαρισμοί Ἐπιμέλεια Π. Μπότση σελ. 54.

5. Ἰ. Χρυσοστόμου Ε.Π.Ε. τόμ. 16Α σελ.233.

(Πηγή: "Ορθόδοξος Τύπος", 7/3/2014)